

474. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet houdende naturalisatie van *Paul Hermann Eduard Anspach* en 19 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 26 Mei 1937.

W I L H E L M I N A.

474. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Paul Hermann Eduard Anspach* en 19 anderen, die aan Ons het verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in de artikelen 2 en 3 genoemden voor zooveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* no. 268), op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij paragraaf 5 der wet van 29 November 1935 (*Staatsblad* no. 685);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Paul Hermann Eduard Anspach*, geboren te *Wiesbaden (Pruisen)* den 29 November 1913, zonder beroep, wonende te *'s-Gravenhage*, provincie *Zuidholland*;
- 2°. *Ludwig Daac*, geboren te *Amsterdam (Noordholland)* den 21 Februari 1904, werktuigkundig teekenaar, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*;

- 3°. *Emil Albert August Genz*, geboren te *Neukirchen (Pruisen)* den 10 December 1891, handelaar in naaimachines, wonende te *Groningen*, provincie *Groningen*;
- 4°. *Karl August Geijer*, geboren te *Lindenau (Pruisen)* den 18 September 1867, kuipersbaas, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*;
- 5°. *Joseph Heinrich Grosse Stüve*, geboren te *Leiden (Zuidholland)* den 26 Februari 1909, winkelbediende, wonende te *Leiden*, provincie *Zuidholland*;
- 6°. *Dr. Otto Maria Hopmann*, geboren te *Oestrich (Pruisen)* den 5 Juli 1902, militair apotheker der tweede klasse bij den Geneeskundigen Dienst van het Koninklijk Nederlandsch Indisch Leger, wonende te *Koetaradja (Nederlandsch Indië)*;
- 7°. *Frida Kogelmann*, geboren te *Fürstenfeld (Oostenrijk)* den 21 Mei 1914, onderwijzeres, wonende te *Elst*, provincie *Gelderland*;
- 8°. *Georg Kraus*, geboren te *Weigelshofen (Beieren)* den 21 Augustus 1895, brouwmeester, wonende te *Weert*, provincie *Limburg*;
- 9°. *Johanna Bernardine Lüken*, geboren te *Papenburg (Pruisen)* den 11 Maart 1901, onderwijzeres, wonende te *Eindhoven*, provincie *Noordbrabant*;
- 10°. *Hans Heinrich Prell*, geboren te *Krefeld (Pruisen)* den 30 Juni 1901, koopman, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 11°. *Leo Samulski*, geboren te *Warow (Polen)* den 24 November 1909, schoenmaker, wonende te *Dongen*, provincie *Noordbrabant*;
- 12°. *Erich Otto Carl Kurt Schramm*, geboren te *Hamburg (Duitschland)* den 28 Mei 1910, molenaar op eene rijstpellerij, wonende te *Koog aan de Zaan*, provincie *Noordholland*;
- 13°. *Josef Friedrich Tempelmann*, geboren te *Gemenwirth, Gemen (Pruisen)* den 28 April 1903, grossier in varkens, wonende te *Hilversum*, provincie *Noordholland*;
- 14°. *Friedrich Wilhelm Wackers*, geboren te *Willich (Pruisen)* den 28 Mei 1909, landbouwersknecht, wonende te *Sittard*, provincie *Limburg*;
- 15°. *Anna Wiedmaier*, geboren te *Schramberg (Wurtemberg)* den 19 Juni 1898, huishoudster, wonende te *Tiel*, provincie *Gelderland*.

Artikel 2.

Met afwijking van het bepaalde bij artikel 3, vierde lid, onder 3°, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 268), op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij paragraaf 5 der wet van 29 November 1935 (*Staatsblad* n°. 685), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Albert Adolf Franz Bolle*, geboren te *Amsterdam (Noordholland)* den 19 Februari 1908, kantoorbediende, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 2°. *Johann Gerdson*, geboren te *Ochtrup (Pruisen)* den 26 Augustus 1885, timmerman in gemeentelijken dienst, wonende te *Almelo*, provincie *Overijssel*;
- 3°. *Jan Cornelius Hantelmann*, geboren te *Duisburg (Pruisen)* den 11 Januari 1895, autogenisch brander, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*;
- 4°. *August Bernard Hatting*, geboren te *Osnabrück (Pruisen)* den 1 Januari 1884, stucadoorspatroon, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*.

Artikel 3.

Met uitbreiding van het bepaalde bij artikel 6 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* no. 268), op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij paragraaf 5 der wet van 29 November 1935 (*Staatsblad* no. 685), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan *Otto August Geijer*, geboren te *Rotterdam (Zuidholland)* den 7 Maart 1916, constructiewerker, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*.

Artikel 4.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Justitie,

474. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van **PAUL HERMANN EDUARD ANSPACH** en 19 anderen moge de ondergeteekende het volgende aantekenen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 1°., geboortig uit *Wiesbaden (Pruisen)*, verblijft sinds September 1919 duurzaam in Nederland. Hij had eene Nederlandsche opvoeding en voltooit thans zijne studie in het Indisch recht aan de Rijksuniversiteit te *Leiden*. Hij gevoelt zich Nederlander. Uit eigen midelen voorziet hij in zijn onderhoud.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 2°., is hier te lande geboren uit een vader van Noorsche en eene moeder van Nederlandsche herkomst. Behoudens eene onderbreking met ongeveer drie jaren, in verband met studie en vakopleiding, heeft hij steeds in Nederland gewoond, waar hij ingeburgerd is. Hij is gehuwd met eene vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw. Zijn hier te lande geboren zoon krijgt eene Nederlandsche opvoeding. Als werktuigkundig teekenaar bij den scheepsbouw voorziet hij in het onderhoud van zich en de zijnen.

De in artikel 1 onder 3°. genoemde verzoeker is geboren te *Neukirchen (Pruisen)* en vestigde zich op 16 April 1923 in Nederland, waar hij sindsdien heeft gewoond en wenscht te blijven. Hij en zijne echtgenooten gevoelen zich ingeburgerd. Hunne hier te lande geboren dochter krijgt eene Nederlandsche opvoeding. Als handelaar in naaimachines heeft hij zijn bestaan.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 4°., is afkomstig uit *Lindenau (Pruisen)* en woont sinds 22 September 1909 bij voortdurend in Nederland. Twee zijner dochters bezitten de Nederlandsche nationaliteit door huwelijk. Hij gevoelt zich Nederlander. Als kuipersbaas op eene emballagefabriek verdient hij het brood voor zich en de zijnen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 5°., is hier te lande geboren uit een Duitschen vader en eene vóór het huwelijk

Nederlandsche moeder. Sinds zijne geboorte heeft hij in Nederland gewoond. Hij had eene Nederlandsche opvoeding en gevoelt zich Nederlander. Als winkelbediende voorziet hij in zijn onderhoud.

De in artikel 1 onder 6°. genoemde verzoeker, afkomstig uit *Oestrich (Pruisen)*, vestigde zich in Juli 1928 in Nederlandsch-Indië. Als militair apotheker der tweede klasse is hij werkzaam bij den geneeskundigen dienst van het Koninklijk Nederlandsch-Indisch leger. Hij gevoelt zich er ingeburgerd en wenscht op Nederlandsch grondgebied, waar zijn zoon geboren werd, gevestigd te blijven.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 7°., geboortig uit *Fürstenfeld (Oostenrijk)*, kwam in 1920, op ongeveer zesjarigen leeftijd, herwaarts. Zij werd bij Nederlandsche pleegouders in hun gezin opgenomen en is gebleven. Opvoeding, onderwijs en opleiding kreeg zij hier te lande, weshalve zij zich Nederlandsche gevoelt. In het bezit van eene onderwijsakte is zij als volontaire werkzaam. Tot haar onderhoud beschikt zij over voldoende middelen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 8°., is afkomstig uit *Weigelshofen (Beieren)* en vestigde zich in October 1920 duurzaam in Nederland. Zijne vijf kinderen zijn hier te lande geboren en krijgen eene Nederlandsche opvoeding. Hij gevoelt zich ingeburgerd. Als brouwmeester is hij werkzaam en voorziet aldus in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De in artikel 1 onder 9°. genoemde verzoekster, afkomstig uit *Papenburg (Pruisen)*, is sinds Maart 1916 bij voortdurend in Nederland aanwezig, waar zij voor het onderwijs is opgeleid. Zij gevoelt zich ingeburgerd. Te *Eindhoven* is zij als onderwijzeres werkzaam.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 10°., kwam den 27sten Juni 1903, op bijna tweejarigen leeftijd, met zijne ouders naar Nederland, waar hij werd opgevoed en steeds heeft gewoond. Hij gevoelt zich ingeburgerd. Als handelaar in verpakings- en reclame-artikelen, tevens agent voor buitenlandsche huizen, heeft hij een bestaan.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 11°., is van Poolsch-Duitsche afkomst en verblijft sinds 1920 in Nederland, waar hij thans duurzaam gevestigd is. Hij is met eene Nederlandsche verloofd en gevoelt zich Nederlander. Zijne opvoeding werd hier te lande voltooid. Als schoenmaker voorziet hij in zijn onderhoud.

De in artikel 1 onder 12°. genoemde verzoeker, afkomstig uit *Hamburg (Duitschland)*, kwam den 28sten Februari 1925, op nagenoeg vijftienjarigen leeftijd, met zijne ouders voorgoed naar Nederland. Hij is gehuwd met eene vóór het huwelijk Nederlandsche vrouw, uit welk huwelijk eene dochter is geboren. Hij gevoelt zich ingeburgerd. Als molenaar op eene rijstpellerij verdient hij het brood voor zich en zijn gezin.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 13°., geboortig uit *Gemenwithe, Gemen (Pruisen)*, vestigde zich in Mei 1928 in Nederland, waar hij sindsdien heeft gewoond en wenscht te blijven. Zijne echtgenoot bezat vóór het huwelijk de Nederlandsche nationaliteit. Zijne dochter is hier te lande geboren. Hij is ingeleefd in zijne plaatselijke omgeving. Als grossier in varkens voorziet hij in het onderhoud van zich en de zijnen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1 onder 14°., is geboren te *Willich (Pruisen)* uit ouders, die door naturalisatie tot Duitscher het Nederlandschap hadden verloren. Omstreeks 1912 kwam hij in Nederland, waar hij bij zijne Nederlandsche grootmoeder werd opgevoed. Met eene Nederlandsche is hij verloofd. Hij gevoelt zich ingeburgerd. Als landbouwersknecht verdient hij het brood.

De in artikel 1 onder 15°. genoemde verzoekster, afkomstig uit *Schramberg (Wurtemberg)*, woont sinds 2 Mei 1922, met onderbreking van ongeveer een half jaar, duurzaam in Nederland en wenscht te blijven. Zij gevoelt zich ingeburgerd. Als huishoudster is zij werkzaam.

De verzoeker, genoemd in artikel 2 onder 1°., te *Amsterdam (Noordholland)* geboren uit een vader van Duitsche en eene moeder van Nederlandsche herkomst, heeft steeds in Nederland

¹⁾ Zijn, met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken, nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.